

Peter Nicolai

Advocaat en cultuur

Jan Pieter Nepveu
freelance journalist

Prof. mr. Peter Nicolai (54), behalve advocaat ook docent bestuursrecht aan de Universiteit van Amsterdam en de Open Universiteit, heeft 'een vrije dag'. Gekleed in een zalmkleurige broek met trui zet hij een kopje thee, maakt een tafel vrij van papieren en dossiers, en biedt een stoel aan.

Nicolai Advocaten is een in bestuursrecht gespecialiseerd klein kantoor vlakbij het Concertgebouw. Nicolai behartigt doorgaans belangen van individuen en groepen die bestuursrechtelijk dreigen te worden vernietigd, zoals eerder Willem Oltmans, en nu toneelgroep Discordia.

De wereld van de podiumkunst is Nicolai niet vreemd. Atzo Nicolai bijvoorbeeld, voormalig secretaris van de Raad voor Cultuur, nu VVD-kamerlid, is een neef. En zijn vader, Con Nicolai, was theatercriticus bij *Het Parool* en hoofd drama/kunstsaken bij de AVRO. Als jongen ging Nicolai natuurlijk vaak met hem mee. Hij lacht. 'Het ballet *De stervende zwaan* heb ik zeker elf keer gezien.'

In de toneelwereld is toneelgroep Discordia een begrip. Desondanks heeft Van der Ploeg, op advies van de Raad voor Cultuur, de subsidie stopgezet. 'Een blamage' noemt Nicolai de gang van zaken. 'De rechtsbescherming is een ramp, het stelt helemaal niets voor.' Ten eerste slaat de staatssecretaris volgens Nicolai de adviezen van zijn eigen bezwaarschriftencommissie in de wind. Die commissie was het op belangrijke punten eens met Discordia, dat onder meer niet op de juiste gronden beoordeeld zou zijn. Ten tweede vindt Nicolai het 'opmerkelijk' dat Van der Ploeg geen contra-expertise wil toelaten. Vijf deskundigen hebben een eigen oordeel geschreven en nou twijfelt de bezwarencommissie of de Raad voor Cultuur wel gevolgd moet worden. 'Maar wat zegt de staatssecretaris? "Ik hoef helemaal niet naar die contra-expertise te kijken."' In feite bepaalt dus niet de staatssecretaris maar de Raad voor Cultuur of een subsidierelatie, die tientallen jaren heeft geduurd, dient te worden beëindigd,' zegt Nicolai.

De bijzondere zaak van...

Advocaten ontmoeten kleurrijke personen en komen in bizarre situaties terecht. Bijna iedereen kent wel bijzondere voorvallen die tot nadenken stemmen of gewoon vermakelijk zijn. Peter Nicolai neemt het op voor toneelgroep Discordia, tegen staatssecretaris Rick van der Ploeg en zijn subsidiestop.

Foto: Chris van Houts

Volgens Nicolai is een ander kunstbeleid denkbaar maar is ook de rechtszekerheid in het geding

Het 'enge' is dat Van der Ploeg nieuwkomers wil subsidiëren, maar het totale budget niet verhoogt. Het is de Raad voor Cultuur die moet aangeven welke bestaande groepen kunnen verdwijnen en in feite dus het vuile werk opknapt. Krijgt de Raad daarvoor een beloning? Het lijkt er volgens Nicolai wel op, want Van der Ploeg acht kritiek op de Raad niet mogelijk. Hij heeft immers het standpunt ingenomen dat het oordeel van de Raad niet vatbaar is voor bestrijding op basis van adviezen van andere deskundigen.

Ten derde blijven de verslagen die de Raad voor Cultuur van de voorstellingen gemaakt heeft geheim, waardoor Discordia zich nauwelijks kan verweren. 'De verdediging wordt hier onmogelijk gemaakt, en dat is in strijd met het idee van de rechtsstaat.'

Maar is het wel zo erg indien na bijna twintig jaar een toneelgroep als Discordia

eindelijk het veld ruimt? Volgens Nicolai is een ander kunstbeleid inderdaad denkbaar, maar ook de rechtszekerheid is in het geding. Discordia heeft een enorme expertise opgebouwd, bezit veel historische kostuums, heeft een Weense woon- en slaapkamer, en er zijn tal van mensen in dienst. Plotseling de subsidie stopzetten hoort absoluut niet. 'De wetgever eist na een langdurige subsidierelatie goede gronden om die relatie te beëindigen.'

Nicolai heeft Discordia geadviseerd zich niet bij de subsidiestop neer te leggen. De toneelgroep gaat de beslissing van Van der Ploeg daarom aanvechten bij de rechter. De belangrijkste argumenten mogen duidelijk zijn. Nicolai: 'De rechter zal zeker niet akkoord gaan met van Van der Ploegs bizarre standpunt dat er geen contra-advies mogelijk is tegen het advies van de Raad voor Cultuur.'

n